

Bij de niet onmiddell. (zooals in de engelenwereld) executie v. h. מות תמות werkt 24
de gratia communis *uitwendig*, de gratia specialis *inwendig*.

Doel van de gratia communis is:

1°. tijd en terrein te creëeren voor de gratia spec.;

2°. de *πολυποικίλη σφίρα τοῦ Θεοῦ* te doen uitstralen in eene histor. ontwikk.
van het menschelijk geslacht.

In hoeverre de gratia communis in de Christel. kerk maar is behandeld. 27

De *generale werking* van de gratia communis, 28

gaande over den geheelen kosmos, 29

beginnende vanaf den val in het paradijs, 30

is het stuiten van de volkom. doorwerking der zonde-energie en daardoor
het weer mogelijk maken van een menschel. samenleving en ontwikkeling.

(Instelling arbeid, uitdrijving u. d. hof, macht conscientie, tegenhouden v. particul. wraak,
lang leven, enz.)

Door den zondvloed neemt de gratia comm. *een anderen vorm* aan, die 32

De verandering in het gelaat des aardrijks (concessio terrae), 33, 34;

i. d. menschenwereld (korter leven, andere organ. ontwikk. i. verb. m. h. atavisme), 33, 34;

in de verhouding van God tot mensch en aarde, 33, 35.

vastheid (de conditiën, waarin zij ook thans nog verkeert) en 35

uitwendige *sanctie* verkrijgt in het Noachitisch verbond. 36

De bedingen en conditiën; het symbolische teeken der gratia comm. 36

Het „*Wie des menschen bloed vergiet, enz.*” de fundatie v. d. magistrale macht. 38

De rijke ontwikkel. v. h. menschel. bewustz., v. alle wetensch., kunst, enz. 37, 39

veroorz. door d. splitsing v. h. menschel. geslacht in *Sem*, *Cham* en *Japheth*,

m. behulp v. d. climat., tellur. en geologische gegevens („*Vervult de aarde!*”).

De poging om die ontwikk. tegen t. houden vrijdeld d. d. *verstrooing* v. u. *Babel*. 42

Niettegenst. deze verspreid. ligt d. hoogere eenh. v. h. menschel. geslacht in

de roeping v. Abrah.: h. laten uiteengaan v. d. gratia spec. en comm. (*Israël*); 45

het kruis van Golgotha: het ineenvloeien der twee stroomen; 46

De *kerk* neemt i. zich op d. volle wetenschapp. ontwikk. v. h. menschel. geslacht,

door God aan Japheth ten zegen toegezegd (volkerentafel v. Gen. 10) doch 40

dienstbaar gemaakt aan h. leven der kerk (Mozes, Salomo, verwickelingen tusschen
[Israël en de heidenen. 46])

de parousie des Heeren: het antichristelijke uitgeworpen; *h. regnum Christi*. 49

Loci classici voor de gratia communis. 50

Speciaal richt de gr. comm. haar werkingen (negat. en posit.) 50

I. op Satan; 52 II. op de natuur; 54 III. op den enkelen mensch; 59

IV. op de menschen in hun consortium. 63

I. Natuurl. liefde. 65 II. Instelling overheidsgezag. 65 III. Histor. verloop. 66

IV. *Wetenschap*. 67 Kunst. 68

§ 3. Empirie en wetenschap. 71

Emp. en wetensch. (hier de vier niet-theol. fac. bedoeld), antithetisch tegenover 73